

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1989

av Caroline Szyber (KD)

Vapenbrott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skärpt syn på olaga vapeninnehav begångna av tidigare dömda och en utvidgning av rubriceringen synnerligen grovt vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den organiserade brottsligheten växer och sprider sig till allt fler delar av landet. Enligt polisen finns för närvarande 55 så kallade no go-zoner där polisen inte kan upprätthålla lag och ordning. Kriminella gäng dominerar zonerna genom hot och våld mot invånare och myndigheter. Skjutningar med varierande typer av vapen är förhållandevis vanliga. Även sprängningar förekommer. Vapeninnehav är ett centralt moment i de kriminella gängens våldsutövning och vapnen bidrar väsentligt till att förstärka gängens hotfulla framtoning och möjligheter att skrämja andra.

Yrkeskriminella svarar idag för en stor del av polis och åklagares arbete. De upptar även stor tid i domstolarna där mål med ligor inblandade också kan bli numerärt mycket omfattande. Resursförbrukningen på grund av yrkesbrottslig verksamhet påverkar möjligheterna att beivra annan, mindre allvarlig, brottslighet (så kallad vardagsbrottslighet) och denna skrivs därför till stor del av utan att någon utredning skett.

Riskbilden för polisen har ökat avsevärt på grund av den ökande mängd illegala vapen som är i omlopp bland yrkeskriminella. Polisens motivation att göra sitt jobb och därmed att riskera liv och hälsa minskar. Motivationen försämras ytterligare av att yrkeskriminella kan fortsätta att bära vapen och uppträda hotfullt utan att idag riskera mer kännbar påföljd än fängelse i cirka tio månader, vilket innebär frigivning efter sex och en halv månad.

Olaga vapeninnehav begånget av personer som tidigare gjort sig skyldiga till vålds- eller tillgreppsbrott eller liknande brottslighet är avsevärt allvarligare än andra typer av vapenbrott eftersom sannolikheten för att vapnen i sådana personers händer skall komma till brottslig användning är högre.

Vapenlagen och föreslagen ändring av denna

Vapenlagen ändrades per den 1 juli 2014 genom att brottet ”synnerligen grovt vapenbrott”, med en straffskala på lägst tre och högst sex års fängelse infördes. Skärpningen var behövlig men siktar idag främst på illegala vapenhandlare eller andra personer med större innehav av illegala vapen. Det rör sig således om ett mycket litet antal personer. Flertalet av de personer som påträffas med illegala vapen som pistol eller revolver döms dock för vapenbrott av normalgraden eller i enstaka fall för grovt vapenbrott. Påföljden överstiger vanligtvis inte fängelse åtta månader och ligger inte sällan ännu lägre. Innehav av automatvapen betraktas som grovt vapenbrott men påföljden ligger sällan över ett och ett halvt års fängelse utan oftare under ett års fängelse.

En skärpt syn på olaga vapeninnehav begångna av tidigare dömda och en utvidgning av rubriceringen synnerligen grovt vapenbrott skulle fylla flera funktioner:

- a) risken med att bära vapen för tidigare dömda bli så hög att många troligen skulle avstå, användningen av vapen skulle därigenom minska,
- b) de skärpta påföljderna skulle bidra till att yrkeskriminella som fortsatte att bära vapen i större utsträckning skulle kunna dömas till längre fängelsestraff, inkapaciteringen av dessa personer skulle i sig innebära en minskning av antalet begångna brott, särskilt brott av mer allvarligt slag,
- c) punkterna a och b skulle sammantagna ge effekt på rättsväsendets resursanvändning och göra att en del av de befintliga resurserna skulle kunna frigöras för beivrande av annan brottslighet, utvecklingen skulle därigenom kunna vändas åt rätt håll,
- d) motivationen hos polisen skulle sannolikt öka om yrkeskriminella i större utsträckning kunde ”tas ur spel” under en längre tid, ”synnerligen grovt vapenbrott” skulle i detta hänseende kunna utgöra ett nyckelbrott.
- e) både den verkliga och den upplevda tryggheten i samhället skulle öka väsentligt genom punkterna a–d.

Riksdagen beslutar att det i 9 kap. 1 a § andra stycket 2 vapenlagen (1996:67) görs följande tillägg (understruket): ”Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst tre och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt skall det särskilt beaktas om

innehav, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller om gärningsmannen tidigare dömts till villkorlig dom, skyddstillsyn eller fängelse för brott enligt 3 kap. 1, 2, 5, 6 §§, 4 kap. 1, 1 a, 2, 4, 4 a, 4 b, 5 §§, 6 kap. 1 §, 8 kap. 1, 4, 5, 6 §§, 12 kap. 3 §, 13 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 5 a, 5 b §§, 7 §, 16 kap. 1, 2 §§, 17 kap. 1 §, 2 § andra stycket, 22 kap. 6 a § brottsbalken, 9 kap. 1 §, 1 a § vapenlagen, 5, 6, 13 §§ smugglingslagen, 29 § andra stycket och tredje stycket lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, 2 § terroristbrottslagen, 3–6 §§ lag (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet eller för stämpling, förberedelse eller försök till sådan brottslighet som nu angivits.” Detta bör ges regeringen tillkänna.

Caroline Szyber (KD)